

قانون

مدیریت خدمات کشوری

چاپ پنجم (ویرایش چهارم)

مشمول بر:

قانون مدیریت خدمات کشوری با اصلاحات و الحاقات بعدی؛

برخی قوانین و مقررات مربوط؛

زیرنویس‌های تنقیحی و توضیحی؛

فهرست فصول قانون؛

واژه‌نامه قانون؛

و ...

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

مرداد ماه ۱۳۹۶

اداره چاپ و انتشار معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

نشانی: تهران - خیابان ولی عصر (عج) - قبل از چهارراه جمهوری اسلامی - شماره ۱۱۵۸

کدپستی: ۱۳۱۶۷۶۷۴۵۱ تلفن: ۰۸-۶۶۴۹۲۷۰۸-۹۸۲۱ + دورنگار: ۰۷-۶۶۴۹۲۷۰۷-۹۸۲۱ +

پست الکترونیک: dotic@iripo.ir پایگاه اینترنتی: www.dotic.ir

نام کتاب: قانون مدیریت خدمات کشوری

تهیه و تنظیم: امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

ناشر: معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

لیتوگرافی و چاپ: اداره چاپ و انتشار

چاپ اول: فرورداد ماه ۱۳۹۰

چاپ پنجم (ویرایش چهارم): مرداد ماه ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۰۴-۱۰-۹

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای معاونت تدوین، تنقیح و انتشار
قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری محفوظ است.

قال امیرالمومنین علی (ع): ادقُوا اَقْلَامَكُمْ وَ قَارِبُوا بَيْنَ سَطُورِكُمْ وَ احذِرُوا عَنِّي فُضُولَكُمْ وَ اقصدُوا قَصْدَ الْمَعَانِي وَ اِيَّاكُمْ وَ الْاِكْثَارَ فَاِنَّ اَمْوَالَ الْمُسْلِمِينَ لَا تَحْتَمِلُ الْاَضْرَارَ

نوک قلم‌های خود را تیز بتراشید و خطوط را نزدیک به هم بنویسید، عبارتهای اضافی را حذف و اصل سخن را مورد توجه قرار دهید، بپرهیزید از زیاده‌روی و مصرف بیش از حد که اموال مسلمانان تحمل ضرر و زیان ندارد.

انتخاب قلم، چینش، آماده‌سازی و... کتاب حاضر در راستای اجرا و پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی و با هدف استفاده و صرفه جویی حداکثری از کاغذ و سایر اقلام مصرفی به‌کاررفته انجام شده، این اقدام موجب صرفه‌جویی بیست و پنج درصدی کاغذ و... گردیده است؛ امید داریم چنانچه احتمالاً از سهولت استفاده از مجموعه کاسته شده، خوانندگان عزیز با اغماض بدان بنگرند.

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

همکاران

تدوین و تنقیح	:	رضا فانی گیاشی
واژه‌نامه	:	مجید ادیبی
آماده‌سازی	:	معصومه زارعی
لیتوگرافی و چاپ	:	علی ابراهیمی دهشیری- مسین تامیک- سعید پامی
زیر نظر	:	مهدی مهدی‌زاده - سید رحمان سلامت

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، مراتب تقدیر و سپاس خود را از آقایان عباسعلی رحیمی اصفهانی و دکتر ولی رستمی و خانم‌ها مهناز کردناجیج، سهیلا ذاکری، سپیده رحیم‌زاده و لیلا صمدی که در نظارت و آماده‌سازی چاپ‌های پیشین این مجموعه همکاری نموده‌اند، اعلام می‌دارد.

علايم اختصارى

- آ.ا.ق.ت.د.ع.ا:** آيين نامه اصلاحى قانون تشكيل دادگاههاى عمومى و انقلاب مصوب ۱۳۸۱
- م.ت.ا.ق.م:** معاونت تدوين، تنقيح و انتشار قوانين و مقررات معاونت حقوقى رياست جمهورى
- ا.ج.ر:** معاونت حقوقى رياست جمهورى
- ا.ج.ق:** اداره كل حقوقى قوه قضائيه
- ق.آ.د.ك.۱۲۹۱:** قانون آيين دادرسى كيفرى مصوب ۱۲۹۱*
- ق.آ.د.ك.۱۳۷۸:** قانون آيين دادرسى دادگاههاى عمومى و انقلاب (در امور كيفرى) مصوب ۱۳۷۸
- ق.آ.د.م.۱۳۱۸:** قانون آيين دادرسى مدنى مصوب ۱۳۱۸
- ق.آ.د.م.۱۳۷۹:** قانون آيين دادرسى دادگاههاى عمومى و انقلاب (در امور مدنى) مصوب ۱۳۷۹
- ق.ا.ج.ا.۱:** قانون اساسى جمهورى اسلامى ايران مصوب ۱۳۵۸ با اصلاحات بعدى
- ق.ا.ا.م.:** قانون اجراى احكام مدنى مصوب ۱۳۵۶
- ق.ا.پ.ق.د:** قانون اصلاح پاره‌اى از قوانين دادگسترى مصوب ۱۳۵۶
- ق.ا.ج.:** قانون امور حسبى مصوب ۱۳۱۹
- ق.ت.:** قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱
- ق.ت.ا:** قانون تجارت الكترونيك مصوب ۱۳۸۲
- ق.ت.د.ع.:** لايحه قانونى تشكيل دادگاههاى عمومى مصوب ۱۳۵۸
- ق.ت.د.ع.ا.:** قانون تشكيل دادگاههاى عمومى و انقلاب مصوب ۱۳۷۳ با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.ج.ر.:** قانون جرايم رايانه‌اى مصوب ۱۳۸۸
- ق.ج.خ.۱۳۵۳:** قانون حمايت خانواده مصوب ۱۳۵۳
- ق.ج.خ.۱۳۹۱:** قانون حمايت خانواده مصوب ۱۳۹۱
- ق.م.:** قانون مدنى مصوب ۱۳۰۷ با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.م.ا.۱۳۷۰:** قانون مجازات اسلامى مصوب ۱۳۷۰ با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.م.ا.۱۳۷۵:** قانون مجازات اسلامى (تعزيزات و مجازاتهاى بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵ (و قانون جرايم رايانه‌اى ۱۳۸۸) با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.م.ا.۱۳۹۲:** قانون مجازات اسلامى مصوب ۱۳۹۲/۲/۱
- ق.م.ج.ن.م.:** قانون مجازات جرايم نبروهاى مسلح مصوب ۱۳۸۲
- ق.م.ع.:** قانون مجازات عمومى مصوب ۱۳۰۴
- ق.م.م.م.:** قانون مبارزه با موادمخدر مصوب ۱۳۶۷ با اصلاحات و الحاقات بعدى
- ق.ن.ا.م.م.۱۳۷۷:** قانون نحوه اجراى محكوميتهاى مالى مصوب ۱۳۷۷
- ق.ن.ا.م.م.۱۳۹۳:** قانون نحوه اجراى محكوميتهاى مالى مصوب ۱۳۹۳**
- ل.ق.ا.ق.ت.:** لايحه قانونى اصلاح قسمتى از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷
- ل.ق.ا.ك.و.د.:** لايحه قانونى استقلال كانون وكلاى دادگسترى مصوب ۱۳۳۳

* ترويج تعيين آيين قانون در برخى از متون ۱۳۹۰ درج شده است ولى حسب بررسى صورت گرفته، ۱۳۹۱/۵/۳۱ صحح مى‌باشد
** اين قانون در سال ۱۳۹۴ از سوى مجمع تشخيص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخيص داده شد.

للهم صل على محمد و آل محمد و على زوجه

پیشگفتار

با توجه به نیاز عموم مردم در مراجعه سریع و آسان به برخی از قوانین و مقررات مهم و متبلابه و استفاده از متون آن بدون ورود در مباحث پیچیده و تخصصی حقوقی و نظر به اینکه آگاهی از قوانین و مقررات می‌تواند باعث اجرای بهتر و سریع‌تر قواعد حقوقی و پیشگیری از برخی جرایم و یا تضييع حقوق افراد گردد، معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری مصمم بر انتشار مجموعه‌هایی تحت عنوان «سری اطلاع‌رسانی عمومی قوانین» (سارع) شد. این دسته از آثار، به ارایه متون برخی قوانین و یا مقررات مهم اختصاص یافته و دارای حداقل زیرنویس‌های توضیحی است؛ در عین حال، این کتب همانند دیگر آثار منتشره معاونت دارای وصف «تنقیحی» می‌باشد.

کتاب حاضر، یکصد و بیست و هشتمین اثر از این نوع است که مشتمل بر قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی می‌باشد و تا پایان تیرماه ۱۳۹۶ به روزرسانی شده است و تقدیم یکایک علاقمندان می‌گردد. همچنین «مجموعه قانون مدیریت خدمات کشوری» مشتمل بر تمامی قوانین و مقررات مربوطه و زیرنویس‌های تفصیلی نیز در دی‌ماه ۱۳۹۱ منتشر گردیده است.

امید است یکایک عزیزان و خوانندگان با ارایه و اعلام نظرات، انتقادات و پیشنهادهای خویش ما را در ادامه راه یاری فرمایند. (۱) (۳)

مجید انصاری

معاون حقوقی رییس جمهور

- ۱ - سامانه ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران علاوه بر سایت اینترنتی دولت برای دستگاه‌های اجرایی، از طریق نشانی www.dotic.ir قابل دسترسی برای عموم مردم و علاقمندان می‌باشد.
- ۲ - نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را به نشانی تهران - خیابان پاستور - نهاد ریاست جمهوری - معاونت تدوین و تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - کدپستی ۱۳۱۶۸۴۳۳۱۱ یا نشانی اینترنتی dotic@iripo.ir ارسال فرمایید. در ضمن دورنگار ۰۶۶۴۹۲۷۰۷-۲۱-۰۰۹۸ و تلفن ۰۶۴۴۵۵۵۱۱-۲۱-۰۰۹۸ نیز آماده دریافت و استماع نظر علاقمندان و صاحب‌نظران می‌باشد.

فهرست ها

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۵	پیشگفتار
۷	فهرست فصول قانون مدیریت خدمات کشوری
۸	فهرست قوانین و مقررات مندرج در زیرنویسها
۱۰	قانون مدیریت خدمات کشوری
۹۹	واژهنامه

فهرست فصول
قانون مدیریت خدمات کشوری

ردیف	عنوان	شماره مواد	صفحه
۱	فصل اول - تعاریف	۱-۱۲	۱۰
۲	فصل دوم - راهبردها و فناوری انجام وظایف دولت	۱۳-۲۴	۱۴
۳	فصل سوم - حقوق مردم	۲۵-۲۸	۲۷
۴	فصل چهارم - ساختار سازمانی	۲۹-۳۵	۲۸
۵	فصل پنجم - فناوری اطلاعات و خدمات اداری	۳۶-۴۰	۳۲
۶	فصل ششم - ورود به خدمت	۴۱-۴۴	۳۶
۷	فصل هفتم - استخدام	۴۵-۵۲	۳۸
۸	فصل هشتم - انتصاب و ارتقاء شغلی	۵۳-۵۷	۴۲
۹	فصل نهم - توانمندسازی کارمندان	۵۸-۶۳	۴۴
۱۰	فصل دهم - حقوق و مزایا	۶۴-۸۰	۴۵
۱۱	فصل یازدهم - ارزیابی عملکرد	۸۱-۸۳	۶۴
۱۲	فصل دوازدهم - حقوق و تکالیف کارمندان	۸۴-۱۰۰	۶۵
۱۳	فصل سیزدهم - تأمین اجتماعی	۱۰۱-۱۱۳	۷۲
۱۴	فصل چهاردهم - شورای عالی اداری و شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی	۱۱۴-۱۱۶	۸۷
۱۵	فصل پانزدهم - مقررات مختلف	۱۱۷-۱۲۸	۹۲

فهرست تاریخی قوانین و مقررات

(مندرج در زیر نویس‌ها)

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	شماره صفحه
۱	از قانون تجارت	۱۳۱۱/۲/۱۳	۶۳
۲	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۹/۱۲	۱۳-۱۷-۳۷
۳	از قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱۳۶۶/۷/۷	۹۴
۴	از قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده)	۱۳۷۵/۳/۲	۴۱
۵	از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت	۱۳۸۰/۱۱/۲۷	۲۲
۶	قانون بازگشت ساعت کار بانک‌ها به وضع سابق	۱۳۸۵/۱۰/۱۳	۶۸
۷	قانون اصلاح سن فرزندان ذکور مشمولین صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری و تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌ها در برخورداری از خدمات درمانی	۱۳۸۷/۵/۲۰	۸۵
۸	قانون اصلاح ماده (۱۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و چگونگی تعیین مدیریت سازمان تأمین اجتماعی و صندوق‌ها بازنشستگی و بیمه‌های درمانی	۱۳۸۸/۱۲/۵	۸۶
۹	از قانون امور گمرکی	۱۳۹۰/۱۰/۲۲	۳۰
۱۰	قانون تفسیر بند (۴) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۹۰/۱۱/۱۸	۵۴
۱۱	از قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت	۱۳۹۱/۲/۱۹	۹۳
۱۲	از قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران	۱۳۹۱/۱۰/۲	۵۲
۱۳	از قانون حمایت خانواده	۱۳۹۱/۱۲/۱	۸۴
۱۴	از قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده	۱۳۹۲/۳/۲۰	۶۵- ۵۳

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	شماره صفحه
۱۵	از قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)	۱۳۹۳/۱۲/۴	۹۳-۸۰-۴۵-۲۴
۱۶	از قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۳۹۴/۲/۱	۹۳
۱۷	قانون ممنوعیت به‌کارگیری بازنشستگان	۱۳۹۵/۲/۲۰	۷۰
۱۸	قانون اصلاح ماده (۲۴۱) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت	۱۳۹۵/۲/۲۰	۶۳
۱۹	قانون کاهش ساعات کار بانوان شاغل دارای شرایط خاص	۱۳۹۵/۶/۲	۶۶
۲۰	از قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	۴۶-۳۲-۲۱ ۷۲-۶۶
۲۱	از قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۶-۱۴۰۰)	۱۳۹۵/۱۲/۱۴	۳۱-۲۵-۱۵ ۴۷-۴۶-۳۲ ۵۳-۵۲-۴۸ ۷۵-۷۳-۶۵ ۹۴-۸۹-۸۷ ۹۷
۲۱	از قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور	۱۳۹۵/۱۲/۲۴	۵۷-۴۹-۲۱ ۹۷-۸۲-۶۳-۶۰
تصویب‌نامه‌ها			
۱	تصویب‌نامه درخصوص تعیین ضریب حقوق در سال ۱۳۹۶	۱۳۹۶/۱/۲۰	۶۰
۲	تصویب‌نامه درخصوص افزایش حقوق بازنشستگان، وظیفه بگیران و مشترکان صندوق بازنشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح در سال ۱۳۹۶	۱۳۹۶/۱/۲۰	۶۱
مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی			
۲۲	از اساسنامه بنیاد ملی نخبگان	۱۳۹۰/۸/۱۷	۹۳